

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022-2027

(skrajne daty)

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Sport osób z niepełnosprawnością
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr studiów	IV rok, 8 semestr
Rodzaj przedmiotu	Podstawy fizjoterapii
Koordinator	dr Artur Sochacki
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (GN)	Liczba pkt ECTS
1	15	-	-	30	-	-	-	5	2

1.3. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

Zajęcia realizowane z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość anatomii prawidłowej, fizjologii ogólnej i fizjologii wysiłku. Znajomość wychowania fizycznego, kształcenia ruchowego i metodyka nauczania ruchu w fizjoterapii.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu

C1	Zdobycie wiedzy o możliwościach i warunkach uczestnictwa osób niepełnosprawnych w zajęciach sportowych jako kontynuacji procesu rehabilitacji i doboru środków, form, metod treningu sportowego i dyscyplin sportowych w poszczególnych grupach startowych w SON.
C2	Zdobycie wiedzy i umiejętności w doborze sprzętu sportowego dla osób niepełnosprawnych oraz nauka prowadzenia zajęć sportowych z osoba niepełnosprawną sensorycznie i motorycznie.
C3	Zdobycie umiejętności w zakresie poinstruowania osób z niepełnosprawnością na temat możliwości uczestniczenia w różnych formach adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej.
C4	Zdobycie wiedzy na temat istniejących zagrożeń i ograniczeń związanych z niepełnosprawnością w kontekście podejmowania aktywności sportowej.
C5	Zdobycie wiedzy na temat regulacji prawnych dotyczących możliwości uczestniczenia osób niepełnosprawnych w sporcie.
C6	Zdobycie wiedzy w zakresie działań profilaktyczno-zdrowotnych oraz aktywności fizycznej osób niepełnosprawnych.

3.2 EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Zna i rozumie zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami.	C.W11.
EK_02	Zna i rozumie regulacje prawne dotyczące udziału osób z niepełnosprawnościami w sporcie osób z niepełnosprawnościami, w tym paraolimpiadach i olimpiadach specjalnych, oraz organizacji działających w sferze aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami.	C.W12.
EK_03	Zna i rozumie zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z niepełnosprawnością zasady działania wyrobów medycznych i zasady ich stosowania w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami narządowymi.	C.W13.
EK_04	Potrafi wykazać umiejętności ruchowe konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń.	C.U7.
EK_05	Potrafi poinstruować osoby ze specjalnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej.	C.U13.
EK_06	Potrafi prowadzić zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym zademonstrować elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami	C.U15.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Omówienie treści wykładów, sposobu zaliczenia oraz przedstawienie obowiązującego piśmiennictwa. Wprowadzenie do zagadnień dotyczących sportu osób niepełnosprawnych.
Środki, metody i formy sportu osób z niepełnosprawnościami w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami. Specyfika prowadzenia zajęć sportowych z osobami niepełnosprawnymi.
Cele oraz warunki sportu osób niepełnosprawnych. Różne formy treningu sportowego w kompleksowej rehabilitacji, regulacje prawne dotyczące udziału osób z niepełnosprawnościami w sporcie osób z niepełnosprawnościami, w tym paraolimpiadach i olimpiadach specjalnych, oraz organizacji działających w sferze aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami
Klasyfikacja medyczna oraz podział na grupy i klasy startowe występujące w sporcie osób niepełnosprawnych.
Rola sportu w kompleksowej rehabilitacji fizycznej i psychicznej osób ze specjalnymi potrzebami. Wpływ systematycznego treningu sportowego na organizm osoby niepełnosprawnej. Zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z niepełnosprawnością.
Organizacja treningu sportowego oraz zawodów sportowych dla osób niepełnosprawnych. Cykliczne imprezy sportowe ON w Polsce i na świecie.
Dyscypliny sportowe i możliwość w nich uczestniczenia ON w zależności od rodzaju niepełnosprawności. Sprzęt sportowy wykorzystywany w poszczególnych dyscyplinach sportowych przez zawodników. Zasady działania wyrobów medycznych i zasady ich stosowania w leczeniu osób z różnymi chorobami i dysfunkcjami narządowymi

B. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych

Treści merytoryczne
Zajęcia organizacyjne. Podanie zasad, form i warunków zaliczenia przedmiotu. Zapoznanie studentów z problematyką ćwiczeń oraz piśmiennictwem. Zapoznanie z celem prowadzenia zajęć praktycznych z treningu sportowego z osobą niepełnosprawną. Lekkoatletyka osób z uszkodzeniem narządu wzroku, metodyka startu, biegu, skoku w dal i wżwyż. Wskazówki do poinstruowania osób z uszkodzonym narządem wzroku w zakresie sportu. Elementy techniki i taktyki treningu sportowego z osobami po amputacji kończyn na przykładzie piłki siatkowej na stojąco i siedząco. Wskazówki do poinstruowania osób po amputacji w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej. Umiejętności ruchowe terapeutyczne konieczne demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń.
Elementy techniki i taktyki treningu sportowego z osobami z uszkodzeniem narządu wzroku na przykładzie goalballa i tańca. Nauka i prowadzenie treningu sportowego osób z urazem rdzenia kręgowego na przykładzie rugby i koszykówki na wózkach. Wskazówki do poinstruowania osób z urazem rdzenia kręgowego w zakresie sportu. Umiejętności ruchowe terapeutyczne konieczne demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń.
Elementy techniki i taktyki treningu sportowego osób z innymi uszkodzeniami narządu ruchu na przykładzie łucznictwa i unihokeja. Nauka i prowadzenie zajęć rekreacyjno- sportowych na przykładzie tańca na wózkach, boccii i tenisa stołowego. Umiejętności ruchowe terapeutyczne konieczne demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń.
Elementy techniki i taktyki treningu sportowego z osobami z uszkodzeniem narządu słuchu na wybranych przykładach. Wskazówki do poinstruowania osób z uszkodzonym narządem słuchu w zakresie sportu. Umiejętności ruchowe terapeutyczne konieczne demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas

wykonywania poszczególnych ćwiczeń.
Elementy techniki i taktyki treningu sportowego z osobami niepełnosprawnymi w amputbolu, hokeju i sportach walki. Specyfika prowadzenia treningu sportowego w dyscyplinach zimowych. Umiejętności ruchowe terapeutów konieczne do demonstracji i zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń. Podsumowanie zajęć.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia laboratoryjne: praktyczna nauka prowadzenia zajęć sportowych z poszczególnymi grupami startowymi występującymi w sporcie osób niepełnosprawnych.

Praca własna studenta: praca z książką, opracowanie konspektu zajęć treningu sportowego, analiza literatury naukowej.

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01, EK_02, EK_03	Kolokwium zaliczeniowe, pytania otwarte.	W.
EK_04, EK_05, EK_05	Opracowanie konspektu zajęć na zadany temat, praktyczne zastosowanie wiedzy i umiejętności.	LAB.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: Ocena wiedzy (EK_01): Zaliczenie pisemne poszczególnych partii materiału.   5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%   4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%   4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%   3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%   3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%   2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%   Ćwiczenia laboratoryjne   Ocena umiejętności (EK_02, EK_03, EK_04): Opracowanie konspektu zajęć na zadany temat, praktyczne zastosowanie wiedzy i umiejętności na innych członkach grupy.   5.0 – student poprawnie potrafi prowadzić zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym zademonstrować elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami oraz wykazuje umiejętności ruchowe konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń. Prowadzi ćwiczenia w oparciu o poprawnie, pod względem merytorycznym i metodycznym przygotowany konspekt.   4.5 – student z niewielką pomocą prowadzącego prowadzi zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym demonstruje elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach

sportowych dla osób z niepełnosprawnościami oraz wykazuje umiejętności ruchowe konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń. Prowadzi ćwiczenia w oparciu o poprawnie, pod względem merytorycznym i metodycznym konspekt

4.0 – student z niewielką pomocą prowadzącego prowadzi zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym demonstruje elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami oraz wykazuje umiejętności ruchowe konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń. Prowadzi ćwiczenia w oparciu o konspekt zawierający drobne poprawki naniesione przez nauczyciela.

3.5 – student prowadzi zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym demonstruje elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami oraz wykazuje umiejętności ruchowe konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń wymagające korekty ze strony nauczyciela. Prowadzi ćwiczenia w oparciu o konspekt zawierający, liczne poprawki i wskazówki nauczyciela.

3.0 – student prowadzi zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym demonstruje elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami oraz wykazuje umiejętności ruchowe konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń wymagające korekty ze strony prowadzącego. Prowadzi ćwiczenia w oparciu o konspekt zawierający, liczne poprawki i wskazówki nauczyciela, pełniąc jednak drobne błędy,

2.0 – student prowadzi zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym demonstruje elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami oraz wykazuje umiejętności ruchowe konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa podczas wykonywania poszczególnych ćwiczeń., większość wymaga korekty ze strony nauczyciela. Prowadzi ćwiczenia w oparciu o konspekt zawierający, liczne poprawki i wskazówki nauczyciela, pełniąc rażące błędy.

Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za każdy z ustanowionych efektów kształcenia.

Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnia arytmetyczna z ocen cząstkowych.

Istnieje możliwość zmiany formy zajęć oraz zaliczeń: kontaktowa / zdalna / hybrydowa zależnie od bieżącej sytuacji epidemicznej i po uzyskaniu zgody kierownika kierunku.

4. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2

Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	3
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: 1.Morgulec - Adamowicz N., Kosmol A., Molik B.: „Adoptowana aktywność fizyczna dla fizjoterapeutów” PZWL 2014.   2. Donatelli R. (red. wyd. polskiego: Gnat R.): „Rehabilitacja w sporcie” Elsevier Urban & Partner Wrocław 2011.   3. Joseph P. Winnick, David L. Porretta. Adapted Physical Education and Sport. Human Kinetics Publishers 2016.
Literatura uzupełniająca: 1.Palica D.: “Rehabilitacja społeczna studentów niepełnosprawnych poprzez zaangażowanie w rekreację ruchową” Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne 2015, nr 6, s. 50-53.   2.Karaskowa V.: “Zabawy ruchowe: dla dzieci zdrowych i niepełnosprawnych” Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2010   3. Kowalik S.: „Kultura fizyczna osób z niepełnosprawnością” Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2009 s   4.Kosmol A.: Teoria i praktyka sportu osób niepełnosprawnych. AWF Warszawa 2008.   5. 6. Sochacki A, Bejer A, Probachta M. Wpływ uprawiania rugby na wózkach na jakość życia osób po urazie rdzenia kręgowego w odcinku szyjnym. W: Kultura fizyczna w dobie XXI wieku w aspekcie niepełnosprawności : konferencja naukowa, Rzeszów, 26 listopada 2013 [streszczenia] / Uniwersytet Rzeszowski. Wydział Wychowania Fizycznego, Rzeszów : Uniwersytet Rzeszowski, 2013

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej